

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **96371** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
A23F 3/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2014 05023	(72) Винахідник(и): Кормош Світлана Михайлівна (UA), Базелюк Марина Василівна (UA), Леврінц Ізабелла Денешівна (UA), Дубровська Наталя Миколаївна (UA), Кормош Михайло Михайлович (UA)
(22) Дата подання заявки: 12.05.2014	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.02.2015	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.02.2015, Бюл.№ 3	(73) Власник(и): ЗАКАРПАТСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК, просп. Свободи, 17, с. Велика Бакта, Берегівський р-н, Закарпатська обл., 90252 (UA)

(54) ФІТОЧАЙ "КАРДІОФІТ" (СЕРЦЕВО-СУДИННИЙ)

(57) Реферат:

Фіточай серцево-судинний містить звиробій звичайний, кропиву дводомну, материнку звичайну, мелісу лікарську, м'яту перцеву. Додатково містить інтродуковані ароматичні рослини: чебрець звичайний, лаванду колоскову, кропиву собачу п'ятилопатевою, чабер гірський, троянду ефіроолійну (пелюстки), руту садову, васильки справжні у наступному відсотковому співвідношенні: звиробою - 5 %, чебрецю - 5 %, кропиви дводомної - 5 %, лаванди - 5 %, нагідок лікарських - 10 %, кропиви собачої п'ятилопатевою - 10 %, чабру гірського - 10 %, троянди ефіроолійної - 10 %, рути садової - 5 %, васильків справжніх - 10 %, материнки звичайної - 5 %, меліси лікарської - 10 %, м'яти перцевої - 10 %.

UA 96371 U

Корисна модель належить до галузі рослинництва, зокрема до підбору та складання травосумішок, які можуть бути використані як самостійні загальнозміцнювальні, тонізуючі, заспокійливі фіточаї та як профілактичні напої при окремо взятих захворюваннях серцево-судинної системи, а саме профілактики дегенеративних і функціональних серцевих захворювань, гіпертонії.

Останнім часом, люди все більше звертаються до своїх витоків і природи. При деяких серцевих захворюваннях лікарськими травами можливо досягнути надійних результатів. І нині найкращими засобами лікування таких серцевих захворювань як міокардіосклероз, порушення ритму, серцеві неврози й гіпертонія - є ліки рослинного походження. Але кращим засобом збереження здоров'я людини вважається профілактика захворювань, на що спрямована корисна модель, що подається [1].

На практиці широко використовують фіточаї для лікування хвороб конкретного напрямку або які спрямовані на лікування окремого органу чи системи. Недоліком даних трав'яних напоїв є те, що вони спрямовані саме на лікування окремих органів чи систем, а не на профілактику і оздоровлення всього організму. Хоча ефективність оздоровлення людини тісною мірою пов'язана саме з профілактичними заходами [2].

Аналогами корисної моделі є серцево-судинні лікувальні фіточаї (травосумішки), які готують із свіжозібраної рослинної сировини меліси, м'яти, кропиви собачої звичайної, або сухих подрібнених дикорослих трав, а саме: глід, гіркокаштан, деревій, кропива дводомна, звіробій звичайний, алтея, омела, вовчуг, валеріана, рута, чебрець, барвінок. А дикорослі омела, барвінок та рута потребують обережного застосування під наглядом лікаря, оскільки вони отруйні.

Недоліком використання вищезгаданих фіточаїв є те, що вони застосовуються тільки як лікувальні напої окремих органів чи системи і основу їх складають дикорослі рослини. А в дикорослих рослинах не можливо зберегти кількісний і якісний склад незмінним, тому, що значною мірою залежить від впливу фази розвитку рослини на час її збирання, кліматичних факторів та ґрунту і лікувальні засоби не завжди містять необхідну кількість біологічно активних речовин, що не дає можливості дотримуватись їх збалансованості та контролювати чітко встановлені дози вживання лікарської рослинної сировини, щоб не зашкодити організму людини [3, 4].

В основу корисної моделі фіточаї "Кардіофіт" (серцево-судинний) поставлена задача підбору складових, головним чином, інтродукованих пряно-ароматичних і лікарських рослин, які б у своєму поєднанні з дикорослими рослинами могли б забезпечити збалансованість корисних біологічно активних речовин і можливо було б їх вживати, як самостійні профілактичні напої тривалого терміну для покращення роботи з серцево-судинної системи.

Суть корисної моделі полягає у тому, що застосування інтродукованих дикорослих рослин дає змогу збалансувати гармонійне поєднання смакових властивостей з чітким дозуванням рослинної сировини та забезпечити оптимальний вміст біологічно активних речовин, які здійснюють позитивний профілактичний вплив на загальний стан організму людини в цілому та зокрема на серцево-судинну систему. Рослини, які входять до фіточаю "Кардіофіт" (серцево-судинний) включають такі хімічні сполуки, а саме: звіробій звичайний - містить барвні речовини, гіперіцин (0,1 %), псевдогіперіцин, катехінові і дубильні речовини (10 %), флавоноїдні глікозиди: гіперозид, рутин, кверцетин, ефірну олію (0,05-0,01 %), холін, вітаміни: С - 14 мг/%, Р, фітонциди, смолисті речовини, каротин, сліди нікотинової кислоти; чебрець повзучий містить ефірну олію (0,4-1,5 %), дубильні речовини (3,4-7,4 %), флавоноїди, флавоновий глікозид, органічні кислоти (урсолову, хінну, кавову, олеїнову), сапоніни, гіркоту, камедь, мінеральні солі (Mg, K, Ca), смолу, жири, фарбувальні речовини, вітамін С - 54 мг/%, каротин; кропива дводомна містить вуглеводи - 25 %, моно- і дисахариди - 5,9 %, крохмаль - 9-10 %, білок - 3,9 %, протеїни - 20-22,7 %, безазотисті речовини - 36,3-45,9 %, азотисті - 18-20 %, органічні та фенолкарбонові к-ти: мурашину, галову, кумарову, кавову, кремнійову, ферулову, гліцеролову, гліколову, дубильні речовини - 2 %, флавоноїди, фітонциди, глікозиди, ефірну олію, алкалоїдоподібні речовини; вітаміни - С - 200-269 мг/%, каротиноїди 13-14 мг/%, каротин - 20 мг/%, К - 3,2 мг/%, В₁, В₂, В₅, РР, Е, макро- і мікроелементи: кальцій, фосфор, залізо, калій, кремній, сірка, мідь, марганець, бор, титан, нікель, хром; лаванда колоскова містить ефірну олію (0,5-3 %), дубильні речовини (16 %), органічні кислоти, флавоноїди, кумарини, гіркоту, смолу, фурфурол; нагідки лікарські (квіткові корзинки) містять 3 % каротиноїдів, сапонін, ксантофіли (каротин, ніолаксантин, рубіксантин, цитроксантин), гіркоту - календин, фітостерин, флавоноїди, ензими, 0,02 % ефірної олії, 3,5 % смол, до 4 % слизу і до 7 % органічних кислот; кропива собача п'ятилопатева містить сліди ефірної олії (0,05 %), гірку речовину - монурін, глікозиди, дубильні речовини (до 2 %), алкалоїди (стахідрин, бетоніцин, леондрин, леонури, турицин), холін,

флавоноїди, органічні кислоти; чабер гірський містить ефірну олію (0,5-2,1 %), багато фенолів (головним чином корвалол - 35-40 %), тимол, терпени, р-цимол, таніни, слизисті речовини; троянда ефіроолійна містить 0,08-0,12 % ефірної олії (в ефірній олії (містить більш як 500 сполук), 15-20 % катехінових речовин, флавоноїдний глікозид - кверцетин, антоціановий глікозидний фарбник, смолисті речовини і слиз; рута садова містить флавонолрутин (0,5-1,0 %), ефірну олію (0,1-0,18 %), фурукумарини, бергантен, сантоксин, алкалоїди (0,4-1,4 %), рутамін, гіркі та дубильні речовини, рутову та яблучну кислоти, лігнінові сполуки; васильки справжні містять ефірну олію, глікозиди, сапоніни, дубильні речовини (таніди), фітонциди, гірку речовину, вітаміни - В₁, В₂, С, каротин, рутин (Р); материнка звичайна містить ефірну олію (0,12-1,5 %), в якій виявлено феноли - тимол, карвакрол, біциклічні і трициклічні сесквітерпени, дубильні (до 8 %) і флавонові речовини, антоціани, фітонциди, пігменти, гіркота, із вітамінів знаходиться вітамін С: у траві - 310, листках - 565, квітах - 166 мг/%, мікроелементи: молібден, кобальт, цинк; меліса лікарська містить ефірну олію (0,77-1,0 %), дубильні речовини - 5 %, органічні кислоти: 3,4-діоксикоричну або кавову, олеанову, урсолову, сапоніни, глікозиди, гіркоту, слиз, смолу та вітаміни С - 150 і каротин - 7 мг/%; м'ята перцева містить ефірну олію (1,5-3,5 %), ментол (60-70 %), терпенові вуглеводи - 9-25 %, вільні кислоти (12 %), дубильні речовини, гіркоти, нікотинову, мелісову, оцтову і валер'янову (46 %) та кавову кислоти, цитраль, гераніол, карвон, каротиноїди, флавоноїди - гесперидин, бетаїн, органічні кислоти - урсолову - 0,3 %, олеїнову - 0,12 %, таніди - 5-12 %, вітаміни: С - 7,5 мг%, Р - 14 мг/%, К, мікроелементи: мідь, марганець, стронцій;

Поєднання у фіточаї "Кардіофіт" (серцево-судинний) окультурених дикорослих рослин у співвідношенні: звіробою - 5 %, чебрецю - 5 %, кропиви дводомної - 5 %, лаванди - 5 %, нагідок лікарських - 10 %, кропиви собачої п'ятилопатевої - 10 %, чабру гірського - 10 %, троянди ефіроолійної - 10 %, рути садової - 5 %, васильків справжніх - 10 %, материнки звичайної - 5 %, меліси лікарської - 10 %, м'яти перцевої - 10, сприяє регулюванню балансу біологічно активних речовин таким чином, що фіточай являє собою цінне джерело корисних речовин, які стимулюють роботу серцево-судинної системи, діють заспокійливо на нервову систему і знижують тиск, покращують загальний стан людей, особливо похилого віку. Оптимальне поєднання біологічно активних речовин інтродукованих дикорослих рослин створює гармонію смаку та аромату, що сприяє застосуванню фітозбору як самостійного профілактичного напою, а кількісний і якісний склад трав спрямований на тривале застосування фіточаю для укріплення та покращення загального стану людини та роботи серцево-судинної системи зокрема.

У корисній моделі, що заявляється, використані дикорослі рослини (кропива дводомна) та інтродуковані (звіробій, чебрець, лаванда, нагідки лікарські, кропива собача п'ятилопатева, чабер гірський, троянда ефіроолійна, рута садова, васильки справжні, материнка звичайна, меліса лікарська, м'ята перцева), а також визначена їх вагова частина у масовому співвідношенні - 0,5:0,5:0,5::0,5:1,0:1,0:1,0:1,0:0,5:1,0:0,5:1,0:1,0.

Фіточай "Кардіофіт" (серцево-судинний) застосовувався у профілактичних оздоровчо-лікувальних закладах Закарпаття, де набув широкої популярності серед відпочиваючих. Напій застосовували тривалий термін (більш як п'ять років). Відпочиваючі, які мали порушення роботи серцево-судинної системи, звертали увагу на те, що вживання напою покращувало їх самопочуття (знижувався тиск, зникали серцеві болі, покращувалась робота серцевих м'язів), підвищувалися захисні сили організму.

Джерела інформації:

1. Носаль І.М. Від рослин до людини: Розповіді про лікувальні та лікарські рослини України / І.М. Носаль. - К.: Веселка, 1992-1995. - С. 8-10, 12-13.
2. Дору Лаза Простой путь к здоровью: Профилактический и терапевтический справочник природной медицины. - / Лаза Дору. - 3-е изд. испр. - Черновцы: Изд. Виктор Мельничук, 2008. - С. 14, 248.
3. Комендар В.І. Лікарські рослини Карпат /В.І. Комендар. - вид-тво "Карпати", 1971. - С. 3-10.
4. Рябоконь А.А. Справочник лекарственных растений / А.А. Рябоконь. - Харьков, 2005.- 344с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Фіточай серцево-судинний, що містить звіробій звичайний, кропиву дводомну, материнку звичайну, мелісу лікарську, м'яту перцеву, який **відрізняється** тим, що додатково містить інтродуковані ароматичні рослини: чебрець звичайний, лаванду колоскову, кропиву собачу

- 5 п'ятилопатеу, чабер гірський, троянду ефіроолійну (пелюстки), рути садову, васильки справжні у наступному відсотковому співвідношенні: звіробою - 5 %, чебрецю - 5 %, кропиви дводомної - 5 %, лаванди - 5 %, нагідок лікарських - 10 %, кропиви собачої п'ятилопатевої - 10 %, чабру гірського - 10 %, троянди ефіроолійної - 10 %, рути садової - 5 %, васильків справжніх - 10 %, материнки звичайної - 5 %, меліси лікарської - 10 %, м'яти перцевої - 10 %, або у масовому співвідношенні: 0,5:0,5:0,5:0,5:1,0:1,0:1,0:1,0:0,5:1,0:0,5:1,0:1,0.

Комп'ютерна верстка Д. Шеверун

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601